

ChristenUnie

Aan de leden van de Gedeputeerde Staten van Gelderland
Per e-mail: post@gelderland.nl
Cc: Fracties Provinciale Staten (griffie@gelderland.nl)

Betreft: Zienswijze herindelingsontwerp Barneveld-Scherpenzeel
Zaaknummer: 2021-000982

Scherpenzeel, 2 april 2021

Geachte leden van de Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Hoewel wij het debat over de zienswijze op het herindelingsontwerp bij voorkeur eerst in onze eigen raad hadden gevoerd, laten de verschillende deadlines voor het indienen van een zienswijze hier geen ruimte voor. De behandeling in de raad zal pas plaatsvinden na de deadline voor het indienen van zienswijzen door 'derden'.

Gelezen hebbende de concept zienswijze die door de raad van Scherpenzeel zal worden ingediend, constateren wij als oppositiepartijen dat deze zienswijze op geen enkele wijze verwoordt hoe de oppositie in Scherpenzeel zich verhoudt tot het herindelingsontwerp. Hoewel deze concept zienswijze waarschijnlijk bij meerderheid zal worden aangenomen en u dus 'namens de raad van Scherpenzeel' zal worden toegestuurd, vinden wij het belangrijk dat ook de afwijkende visie van de voltallige oppositie u bereikt. Die stellen wij daarom in deze zienswijze aan de orde.

Draagvlak

Uit diverse lokale peilingen blijkt, dat een groot deel van de Scherpenzeelse inwoners kiest voor zelfstandigheid boven herindeling. Wij begrijpen dat. Als het in onze ogen een verantwoorde keuze was, zou het ook onze voorkeur hebben. Wij zijn echter van mening dat onze inwoners een eenzijdig en te rooskleurig beeld is geschetst betreffende zelfstandigheid, en dat daarnaast een schrikbeeld is neergezet ten aanzien van herindeling, en tegelijkertijd een vijandsbeeld is gecreëerd ten aanzien van 'de provincie'. Dit alles heeft de uitkomst van de peilingen zeker beïnvloed.

Organisatie

Het functioneren van Scherpenzeel als zelfstandige gemeente ligt al jaren onder een vergrootglas. En dat is niet voor niets. Jarenlang was onze ambtelijke organisatie te klein. Ook ontbrak kennis op diverse beleidsterreinen en werd strategische denkkraft gemist. Diverse onderzoeken, zoals dat van SeinstraVandeLaar en het onderzoek van de raad zelf, hebben duidelijk gemaakt dat een structurele en significante versterking van de organisatie noodzakelijk is. Inmiddels is het punt bereikt dat er overeenstemming is over de noodzakelijke versterking ten koste van € 1,2 - € 1,6 miljoen structureel.

Financieel

Dit betekent nogal wat. In de eerste plaats betekent dit een forse verhoging van de lasten voor onze inwoners. De OZB wordt de komende jaren tenminste 26% verhoogd (4x 6% cumulatief), nog los van

ChristenUnie

inflatiecorrectie en verhoging als gevolg van andere financiële effecten. Ondanks deze verhoging zien we in de laatste kadernota onze algemene reserve verdampen in vier jaar tijd. Na deze verhoging is de belastingcapaciteit van de gemeente Scherpenzeel vrijwel geheel benut. Dit betekent dat er bij verdere structurele financiële tegenvallers geen ruimte meer is om die op te vangen.

Het gevolg hiervan is, dat onze inwoners ook, of juist, in geval van zelfstandigheid geen enkele garantie krijgen voor het in stand houden van voorzieningen. Bij stijgende kosten – waarvan alweer sprake is in het sociaal domein - is er immers nog maar één optie: bezuinigen. Wij gaan ervanuit dat er pas in de laatste plaats zal worden gekozen voor bezuiniging op het sociaal domein. Dit betekent dat als eerste zal worden bezuinigd op aanwezige voorzieningen. Feitelijk is dit proces al in gang gezet met het omvormen van onze mooie, zeer goed functionerende bibliotheek naar weinig meer dan een 'afhaalpunt' in de nieuw in te richten Breehoek. Een andere voor de hand liggende optie is, dat er toch weer wordt bezuinigd op de ambtelijke organisatie, waardoor we weer in dezelfde situatie komen als voorheen.

Kwetsbaarheid

De vraag is wat onze inwoners, die fors meer gaan bijdragen aan instandhouding van 'de gemeente Scherpenzeel', daar dan voor terug krijgen. Die vraag is lastig te beantwoorden. Scherpenzeel blijft hoe dan ook een zeer kleine gemeente, met een daarbij passende organisatie. Dit betekent dat, ondanks de prima inzet van onze ambtenaren, de organisatie kwetsbaar blijft. Dat, net als nu, zaken blijven liggen of in de la verdwijnen als een medewerker uitvalt of vertrekt. Dat er op veel dossiers specialistische kennis zal moeten worden ingehuurd, tegen hoge kosten. Dat samenwerking met (een) andere gemeente(n) noodzakelijk is, waarvoor de kosten ook hoog zijn, alleen al omdat over de inhuur BTW zal moeten worden betaald. Dit betekent óók, dat een groot deel van het werk zal worden gedaan door mensen die geen enkele verbinding met Scherpenzeel voelen.

Positie in de regio

Voor wat betreft de positie in de regio blijft gelden dat Scherpenzeel daar vooral een vragende, en nauwelijks een dragende rol zal hebben. We hebben voor veel dingen de regio nodig, maar hebben zelf weinig te bieden. Daarnaast is het lastig om de belangen van de inwoners van zo'n kleine gemeente te behartigen in de regio.

Bestuurskracht en bestuurscultuur

Tenslotte willen wij iets zeggen over bestuurskracht en bestuurscultuur, datgene waar wij als raadsleden dagelijks mee te maken hebben. De concept zienswijze van de raad laat opnieuw zien, dat er voor de visie en inbreng van de minderheid geen ruimte is in de Scherpenzeelse politiek. De zienswijze biedt op geen enkele wijze ruimte aan de nuance, die recht zou doen aan de oppositiepartijen.

Hoewel Frissen in zijn nota de slechte bestuurscultuur in Scherpenzeel op het conto schuift van het hele proces rondom de toekomst van Scherpenzeel, willen wij dit ontkrachten. De bestuurscultuur in Scherpenzeel laat al jaren te wensen over. Ook in de lokale politiek komt pijnlijk naar boven, dat Scherpenzeel te klein is om zelfstandig te functioneren. Veel fracties en partijen bestaan al jarenlang uit dezelfde mensen omdat er in ons kleine dorp geen nieuwe aanwas is van politiek betrokken mensen.

ChristenUnie

Daarnaast heeft de VVD, bij landelijke verkiezingen ook in Scherpenzeel de grootste partij, moeten besluiten zich uit de lokale politiek terug te trekken wegens gebrek aan menskracht. Dit komt het functioneren van de lokale democratie niet ten goede.

Nieuwe gemeente

Al het bovenstaande overwegende, zijn wij van mening dat het herindelingsontwerp antwoorden geeft op veel, zo niet alle, van bovenstaande zaken. Wij zijn dan ook overtuigd dat nu het moment is om door te pakken, en de herindeling waarover al zo lang en zo veel is gesproken, door te zetten. Een samenvoeging met Barneveld zal leiden tot een sterk dorp in een sterke gemeente. Een dorp met een eigen identiteit, in een gemeente die oog en oor heeft voor de unieke kanten én voor de voorzieningen in elk van haar dorpen. Een krachtige gemeente, die een cruciale positie kan bekleden in de regio. Een b(l)oeiende gemeente aan de rand van de Veluwe, in een mooie provincie. Een gemeente met ambities, en met de kracht om die ambities ook te realiseren.

Aandachtspunten herindelingsontwerp

Het herindelingsontwerp geeft een goed beeld van hoe de nieuw te vormen gemeente eruit kan gaan zien. Hierbij hebben wij nog de volgende opmerkingen.

Wij delen de zorgen van onze inwoners betreffende de voorzieningen in het dorp. Het zou goed zijn als er bij de start van de nieuwe gemeente voor een bepaalde periode garanties kunnen worden gegeven met betrekking tot een aantal voorzieningen. Wellicht is het mogelijk om hiervoor op voorhand de benodigde financiën te reserveren uit de reserves van de gemeente Scherpenzeel, of door middel van een suggestie die de heer Markink eerder heeft gedaan, "dat e.e.a. wel aantrekkelijk kan worden gemaakt".

Wat betreft de kernenbeleid 2.0 geldt, dat dit pas formeel wordt vormgegeven door de eventuele nieuw gevormde gemeenteraad. Dit betekent dat wij er op voorhand op moeten vertrouwen dat dit daadwerkelijk wordt uitgewerkt en ingevoerd. Ook zal tot die tijd onduidelijk blijven hoe ver de zeggenschap van individuele kernen reikt. Wij vragen u na te denken over een manier om daar in dit stadium garanties voor te kunnen geven.

Onlangs is door onze raad een samenwerkingsmodel met Barneveld als preferred partner aangenomen. Hoewel wij positief staan tegenover de samenwerking met Barneveld, maken wij ons grote zorgen over de intenties die ons college hiermee heeft. Barneveld heeft meermaals glashelder aangegeven niets te voelen voor intensieve samenwerking met een zelfstandig Scherpenzeel. Dit blijkt onder andere uit de Statenbrief van 12 januari 2021, uit het verslag van het bestuurlijk overleg van 15 december 2020 en uit vragen gesteld door de SGP fractie in Barneveld en de antwoorden hierop van het college van Barneveld. Scherpenzeel kan dan wel de keuze maken voor samenwerking, maar loopt alsnog het risico met lege handen te staan indien de herindeling onverhoopt niet doorgaat. In dat geval zullen voor diverse dossiers alsnog nieuwe samenwerkingspartners moeten worden gezocht, en zijn wij daarmee weer 'terug bij af'.

Uit het herindelingsontwerp blijkt dat GS voorsorteert op een lichte herindeling. In het geval van een lichte herindeling dienen goede afspraken te worden gemaakt over de positie van de Scherpenzeelse

ChristenUnie

medewerkers. Het is voor ons van groot belang dat zij een eerlijke kans krijgen om ook in de nieuw te vormen gemeente aan de slag te kunnen.

Bovenstaande punten verdienen wat ons betreft nog extra aandacht en uitwerking. Desondanks staan wij van harte achter de inhoud van het herindelingsontwerp, en kijken uit naar het vervolg van dit proces. Wij zullen ons inzetten om gezamenlijk te komen tot een krachtige gemeente, waar inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties zich thuis voelen en tot bloei komen.

Met vriendelijke groet, namens de fracties van

CDA Scherpenzeel	P.A. Klaassen
	H.A.M. Dekker
PRO Scherpenzeel	W.A. Schuur
ChristenUnie Scherpenzeel	M.J. van de Beek Lindhout
	A. van de Peut